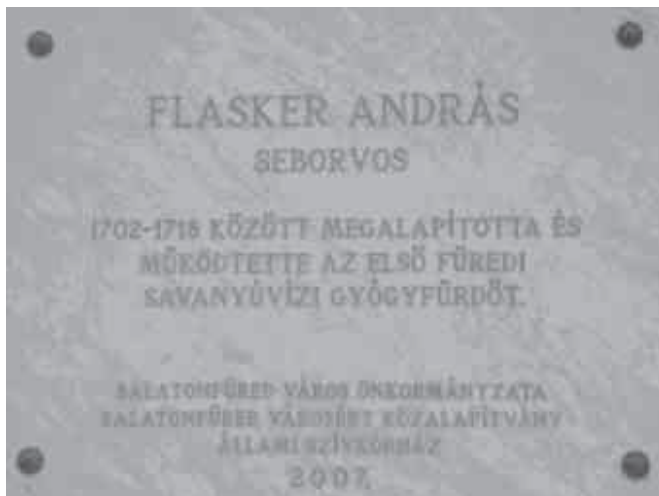

TÓTH-BENCZE TAMÁS

PÓTLÁS A „BALATONFÜRED EMLÉKJELEI” CÍMŰ KÖNYVHÖZ

Helye: Az Állami Szívkórház főhomlokzatán, balra.

Felirata: „*Flasker András / seborvos / 1702–1718 között megalapította és / működtette az első füredi / savanyúvízi gyógyfürdőt. / Balatonfüred Város Önkormányzata / Balatonfüred Városért Közalapítvány / Állami Szívkórház / 2007.*”

Felavatva: 2007. május 21.

Avató: Dr. Bóka István polgármester és Prof. Dr. Veress Gábor igazgató főorvos.

Anyaga: szürkésfehér márvány.

FLASKÁR/FLASKER András fürdős és seborvos

Élete korábbi szakaszáról nincs megbízható adatunk. Valószínűleg a soproni Fleischkher polgárcsalád leszármazottja volt. Neve először 1698-ban bukkan fel Székesfehérváron, majd később is, egészen – valószínűleg – 1722-ben bekövetkezett haláláig, többször szerepelt a városi jegyzőkönyvekben. 1702. május 21-én 1,5 hold irtásföldet vásárolt fiával, Ferencsel együtt, Darabos Gergely arácsi nemesstől, a savanyúvízi forrás közelében. Itt „fürösztő” kutat ásatott (a savanyúvízi forrás használatától a nemesi közbirtokosság eltiltotta, ezért kellett egy második kutat ásatni) és „fürösztés” céljára épületet emeltetett. Ez volt a füredi savanyúvízi forrás első kifejezetten gyógyászati célú felhasználása. 1718. március 7-én a területet eladta Demkovics Miksa János seborvosnak. Demkovics özvegye 1741-ben továbbadta Schusztér József seborvosnak. 1755-ben Schusztér özvegyétől Lécs Ágoston tihanyi apát megvásárolta, ettől kezdve az apátság lett a füredi források és környékének egyedüli birtokosa. (Bővebben: Füredi História. 2006/2. sz. 2–4.; Balatonfüredi Napló 2006/11. sz., 3.)

Helye: Füredi Panteon.

Felirata: „... *tengernek álmodta a Balatont, / és tengernek álmodta magyarságot is / Kosztolányi Dezső/ Eötvös Károly / 1842–1916 / író, jogász, politikus, a Balaton kultusz / irodalmi megteremtője / Balatonfüred Város Önkormányzata / és az író tisztelői / 2008*”
Felavatva: 2008. március 14.

Avató: Dr. Bóka István polgármester.

Anyaga: szürkésfehér márvány, bronz relief.

A reliefet készítette: Raffay Béla szobrászművész.

EÖTVÖS Károly politikus, ügyvéd, író (*Mezőszentgyörgy, 1942. március 11. – Budapest, 1916. április 13.*)

Iskoláit Pápán végezte. Jogi pályáját Veszprémben kezdte. Volt országgyűlési képviselő is. 1878-ban Budapesten nyitott ügyvédi irodát, ellátta a tisztaeszlári vérvád vádlottjainak védelmét is. Édesanyja révén rokoni kapcsolat kötötte Balatonfüredhez, továbbá kisebb birtoka volt itt, ahova gyakran lelátogatott. *Utazás a Balaton körül* című könyvében is ír a fürdőhelyről. Emlékét Füreden szobor (1957), nevét utca őrzi. (Bővebben: Füredi História. 2009/1. sz. 11–13.)

Helye: Füredi Panteon.

Felirata: „*Balatonfüreden hunyt el és az / arácsi temetőben nyugszik / Zlinszky Imre / 1834–1880 / bíró, táblai elnök, a Magyar Tudományos / Akadémia levelező tagja, / a magyar magánjog és a polgári perjog / kiemelkedő művelője. / Nemzeti Kegyeleti- és Emlékhely Bizottság / Balatonfüred Város Önkormányzata / 2011.*”

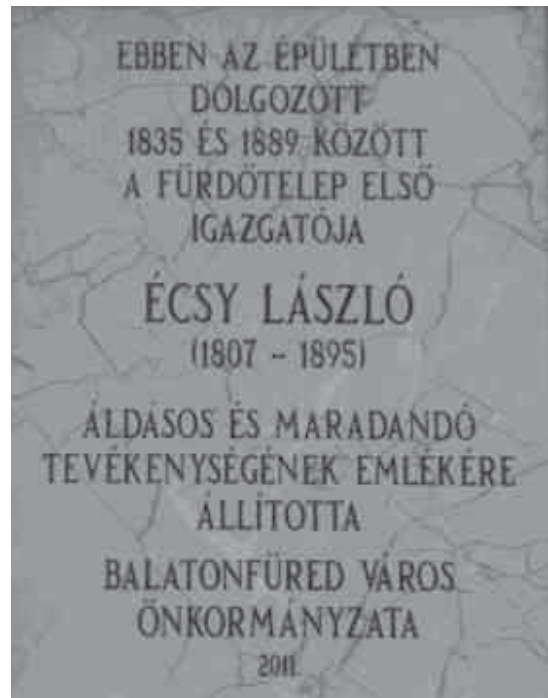
Felavatva: 2011. március 14.

Avató: Dr. Bóka István polgármester és Dr. Zlinszky János volt alkotmánybíró. Az emlékező beszédet Dr. Zlinszky János tartotta.

Anyaga: szürkésfehér márvány.

ZLINSZKY Imre, író, jogász (*Pest, 1834. november 4. – Balatonfüred, 1880. július 14.*)

A középiskolát a pesti piaristáknál végezte, egyetemi tanulmányait a pesti egyetemen. A jogi diploma megszerzése után az 1850-es években a helytartótanácsnál volt tisztviselő, majd bírósági szolgálatot teljesített: dolgozott Jászberényben, Cegléden és Kecskeméten. 1869-ben a Pesti Semmitőszékhez került, 1871-től táblabíró, az 1875–1880-as években kúriai bíró volt. Szakirodalmi munkássága során főként magánjoggal és polgári eljárásjoggal foglalkozott. A nemzetinek nevezett konzervatív irányzathoz tartozott, védelmezte az ősi, lényegében feudális jogintézményeket. 1876-tól az MTA tagja volt. Jogi tanulmányaival két ízben nyert akadémiai pályadíjat. Ferenchich Eleonórával kötött házasságot. Fiuk, Aladár középiskolai igazgató lett. Gleichenbergben, majd Füreden próbálta kezelteni betegségét, és itt hunyt el. Arácon, az ótemető katolikus részében helyezték végső nyugalomra. Elképzelhető, hogy ő nyugszik a korábban Orzovszky Károlyénak vélt síremlék alatt. (Utóbbiról bővebben: Füredi História. 2010/1. sz., 15–17.)

Helye: Az Anna Grand Hotel épületének Blaha Lujza utcai falán.

Felirata: „*Ebben az épületben / dolgozott / 1835 és 1889 között / a fürdőtelep első / igazgatója / Écsy László / (1807–1895) / Aldasos és maradandó / tevékenységének emlékére / állította / Balatonfüred Város / Önkormányzata / 2011.*”

Felavatva: 2011. szeptember 21.

Avató: Dr. Bóka István polgármester. Écsy László munkásságát Molnár Judit önkormányzati képviselő és Dr. Lichtneckert András történész méltatta.

Anyaga: rózsaszínű márvány.

ÉCSY László fürdőigazgató (*Pér, 1807. december 1. – Balatonfüred, 1895. május 11.*)

Győrben végezte el a gimnáziumot és a jogakadémiát is. 1832 ősztől dolgozott a panonhalmi bencés apátságban írnokként. 1833-ban letette az ügyvédi vizsgát. 1834-ben a füredi fürdőhely újjáépítésének felügyeletére Füredre küldték. 1835-ben fürdőfelügyelővé, 1867-ben fürdőigazgatóvá nevezték ki. 1889 februárjában nyugállományba küldték. Sikeres működésének egyik, talán a legfontosabb titka abban rejlett, hogy kiváló szakemberekkel vette körül magát. Munkásságának köszönhetően a fürdőhely nagyon sokat fejlődött. Tevékenységéről naplót is vezetett. Sírja az arácsi ótemető katolikus részében van. Füred fürdőtelepi részén utca viseli nevét. (Bővebben: Katona Csaba: Écsy László balatonfüredi fürdőigazgató naplója (1850–1856). Balatonfüred, 2008.; Lichtneckert András: Écsy László balatonfüredi fürdőigazgató naplója 1863–1892. Balatonfüred, 2008.; Füredi História. 2010/4. sz., 27–32.)

Helye: A kikötő melletti rózsakertben.

Felirata: „*Hankóczy (Benacsek) Jenő / 1903 – 1976 / a klasszikus fa vitorlások / tervezőjének, / a BHRT vezérigazgatójának / emlékére helyezték el / tisztelői közadakozásból / 2012-ben*”

Felavatva: 2012. május 12.

Avató: Dr. Bóka István polgármester, Prof. Dr. Kollár Lajos és Kapócs Ferenc.

Anyaga: bronz.

Készítette: Lugossy László szobrászművész.

HANKÓCZY (1943-ig Benacsek) **Jenő** hajótervező, vezérigazgató (*Veszprém, 1903. június 18. – Budapest, 1976. december 26.*)

1926-tól 1928-ig az IBUSZ Rt. füredi yachtépítő üzemének mérnöke volt. Hároméves veszprémi kitérő után 1931-től a Balatoni Hajózási Rt. füredi hajóépítő üzemének mérnöke lett. 1939 szeptemberétől a vállalat hajóépítő üzemének cégvezetőjévé nevezték ki. 1941 decemberében üzemigazgatóvá, majd 1945 májusától a cég vezérigazgatójává is előléptették. Mindkét tisztséget 1948 januárjáig látta el, ekkor visszavonták megbízását. Tervei alapján, és az ő irányításával számos, különböző típusú balatoni vitorlás és motoros hajó készült. Ugron Gáborral együtt fontos szerepe volt a II. világháború után a hajóállomány helyreállításának és a balatoni hajózás újraindításának megszervezésében. 1946 szeptemberében, a balatoni hajózás megindulásának 100 éves jubileumi rendezvényén a füredi hajóépítő üzemből ő tartotta meg az ünnepi beszédet. 1943-ban felvette édesanyja családnevét. 1948-tól 1963-as nyugdíjazásig a Kohó- és Gépipari Minisztérium Hajóipari Igazgatóság Fejlesztési Osztályán, később a váci, végül az óbudai hajógyárban dolgozott. Az ő és felesége hamvait tartalmazó – a farkasréti temetőből áthelyezett – urnákat 2012. augusztus 3-án helyezték el a balatonfüredi köztemetőben, a város által adományozott díszsírhelyen. (Bővebben: Füredi História. 2012/2-3. sz., 25–28.)

Helye: A Vasút utca 1. sz. épület falán.

Felirata: „*Ebben a házban élt / 1967-től – 2002-ig / Bányai Erzsébet festőművész / és Máthé János főkertész / Balatonfüred díszpolgárai. / Állította: / Balatonfüred Városért Közalapítvány / Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület / és a család / 2012.*”

Felavatva: 2012. június 21.

Avató: Molnár Judit önkormányzati képviselő.

Anyaga: sötétszürke gránit.

BÁNYAI (Baumgarten) **Erzsébet** festőművész (*Kőrösbánya [ma: Románia], 1909. november 27 – Budapest, 2002. június 21.*)

Második férjével, Máthé Jánossal Balatonfüreden ismerkedett meg 1965-ben, amikor a művésznő SZOT-beutaltként pihent itt. 1966-ban házasodtak össze. 1967-től élt városunkban. 1987-ben Balatonfüreden lakástárlata nyílt. Férje halála után szinte kizárólag kettejük életművének rendezésével foglalkozott. (Bővebben: Füredi História. 2009/2. sz., 24–28.)

MÁTHÉ János főkertész (*Sarkad, 1903. február 18. – Sümeg, 1999. május 5.*)

Nyugat-európai tanulmányútja során ismerkedett meg és házasodott össze 1936-ban füredi származású első feleségével (Béres Mária). A harmincas évek végétől az ő irányításával alakították ki a Brázaykertgazdaságot. 1949-től 1966-os nyugdíjazásáig városi főkertész volt. Első felesége halála után 1966-ban nősült újra. 1989-ben „Balatonfüred Városért Díj”-at kapott. 2003-ban emlékfát ültettek és táblát avattak tiszteletére a Tagore sétány és a Gyógy tér közötti parkban. (Bővebben: Zalotay Elemér: Bányai Erzsébet és Máthé János Balatonfüred díszpolgárai. Balatonfüred, 2003.; Balatonfüredi életrajzi lexikon. Balatonfüred, 2011.)

1997-ben együtt kapták meg a „Balatonfüred Díszpolgára” kitüntetést. Mindketten a balatonfüredi köztemetőben nyugszanak, díszsírhelyen.